

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrise
nu se returnează.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și
la toate cele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes Nachf.
Max. Augenthaler & Eusebius Leiser.
Karl Schöler. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
la Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Haroyl & Liebmann.
ȘIEȘUL INSERȚIUNILOR: o se-
cundă garmond pe o coloană 6 cr.
— Publicații mai dese după
tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o
scrie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dăruș în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 154.

Brașov, Miercuri 12 (25) Iulie.

1900.

Căsătoria Regelui Sârbiei.

Duminecă s'a petrecut în Belgrad un eveniment neașteptat, care pune de-odată erăși în primul plan energica personalitate și tăria de voință a regelui Alesandru al Serbiei. În acesta și a fost publicată și afișată pe zidurile capitalei o proclamațiune a tînerului rege către poporul sârbesc, prin care face cunoscut, că s'a logodit cu dîmna Draga, o văduvă sârbă născută dintr'o veche familie de voievođi Liunevița.

Hotărîrea acêsta a surprins în mod neplăcut cercurile politice dirigitore din Belgrad, unde s'a sperat, că regele își va lua o soție din vr'o familie princiară și unde nu este agreată acêsta logodnă și pentru-că logodnica — văduva unui inginer și fiica unui șef de district, — înainte cu câți-va ani a fost cât-va timp damă de onore a reginei Natalia și astăzi este de 42 de ani, adecă nu mai puțin decăt cu 18 ani mai bătrână decăt regele.

Sâmbătă, c'o și înainte de publicarea proclamațiunii, cabinetul sârbesc Georgevic și-a dat demisiunea și scirea acêsta produse pretușindeni mare nedumerire, deore-ce nu premersese nici un fel de complicațiune politică. Acum se cunosc motivele demisiunii. Cabinetul s'a opus planului de căsătorie al regelui. Toți miniștri — după ce au aflat de planul regelui Alesandru de a se căsători cu văduva inginerului Masin — s'au unit în a face o respectuosă representațiă monarchului, arătând desavantajele politice ale acestui proiect de căsătorie. Președintele cabinetului Georgevic, era dus în străinătate, asemenea și ex-regele Milan. Acest moment l'a ales regele Alesandru spre ași duce în împlinire dorința inimii sale aprinsă de iubire pentru frumoșă damă de onore de odinioară a mamei sale, pe care a văduț'o pentru prima oră în Biaritz, unde făcuse o vizită reginei Natalia. El a primit demisiunea cabinetului și prin proclamațiune a arătat poporului voința sa nestrămutată de ași lua de soție pe dîmna Draga, „o fiică din popor, care se-i întemeieze fericirea.“

„Acest drept de a-mi alege soția din popor — țice regele în proclamațiă sa — imi compete cu atât mai virtos, cu cât astăzi deja politica domnitorilor statelor nu se mai îndreptăză după raporturile de rudenie, ci după interesele popórelor“, și adaugă: „Dinastia noastră a eșit din popor, în acest fapt își vede totă mândria și puterea ei.“

Fără îndoială proclamațiă regelui are o trăsătură în adevăr democratică și e bogată de sentimentele cele mai frumoșe ale inimii. Cu toate astea bărbății dirigitori și publicul capitalei au rămas desamăgiți, ba chiar și tata regelui, Milan, a protestat contra hotărîrii fiului său demisionând din postul de comandant suprem al armatei sârbesci.

De-odată prin pasul acesta se va schimba, probabil, și sceneria politică în Serbia. Regele Alesandru va lua energic frînele în mână. De-ocamdată îi va fi greu să formeze un cabinet din bărbăți de stat mai de sêmă, deși în cele din urmă, ce nu pôte învinge energia și mai presus de tóte iubirea? Schimbarea scenică amintită va fi caracterisată prin plecarea din Belgred a ex-regelui Milan și venirea reginei Natalia, ceea ce pôte influența și asupra raporturilor cu cele două mari puteri, cari veghiază ađi asupra statului quo în Peninsula balcanică.

Dér pôte-că lucrurile se vor aplană mai ușor și mai curând decăt s'ar crede, în fața energice hotărîri nestrămutabile a tînerului rege, care, după ce l'au dus la peșite pe la curțile din Grecia, Muntenegru, apoi la curtea austriacă și la câte-va curți princiare germane fără ca să fi putut afla acolo pe viitoare soție, s'a decis a face ceea-ce a facet cu puțin înaintea lui și presumpțivul moștenitor al tronului habsburgic și a urma șoptei inimii sale; și deosebirea numai, că n'avea a-se lupta cu legile casei și ca rege putea să ia o decisiune cu totul de sine stătătoare. Și așa regele Alesandru și-a încheiat proclamațiă sa țicend: „Vedau de scire, că astăzi m'am logodit cu alésa inimii mele și mă leg sârbătoresc, că acum, după-ce mi-am întemeiat fericirea vieții mele, voesc să lucrez și voiți lucra cu voință tare și cu însuflețire la întărirea și la fericirea scumpei mele patrii.“

Dela adunarea din Abrud a Societății pentru fond de teatru român.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Abrud, 10 (23) Iulie.

Ședința I.

După serviciul divin în biserica gr. or. din Abrud-oraș, la care un cvartet duplu a cântat liturgia sub conducerea d-lui G. Dima, se ține Duminecă în 22 a. c. în biserică ședința I. la orele 10¹/₂ a. m. D-l protopop Furdui propune să se alégă o comisiune de 3 membri, care să conducă pe d-l Vulcan în sală. Se aleg d-nii P. Popovic, M. Cirlea și Dr. V. Fodor. D-l Vulcan intră aclamat de un puternic „să trăsescă“. La masa comitetului stau d-nii Vulcan, președintele Societății, Onișiu, vice-președintele, Goldiș, secretarul și Dr. Branisce, disertantul. La drépta e masa pressei. Sunt reprezentate „Gazeta Transilvaniei“ (Dr. S. Pușcariu), „Tribuna“ (Ciura), „Telegraful Român“ (Orlea) și „România Jună“ (Scurtu).

Biserica înțesată de lume, între care multe dame ascultă cu atențiune vorbirea de deschidere a d-lui Vulcan. V'am trimis în întregimea sa cuvântarea acêsta frumoșă. E falnic acest veteran, căruia vremea i-a albit pîrul, nu i-a putut lua însă idealismul. Cei de față aplaudă îndelung vorbirea lui. Răspunde d-l advocat L. Pop, binevențând în cuvinte călduroșe pe óspeți.

Urméză vorbirea d-lui advocat Preda, președintele secției Abrud a Asociațiunii,

în numele căreia vorbește, accentuând, că Asociațiunea se alătură din dragă inimă frățescă la sârbările societății pentru crearea unui fond de teatru român. D-l protopop gr. cat. A. Ciura ia cuvântul în numele Reuniunii femeilor din Abrud, Abrudsat și jur, urând mulți ani celor din fruntea Societății. D-l președinte Vulcan rógă să se ia act de tóte trei vorbirile, mulțumind vorbitorilor. și la 11¹/₂ se trece la ordinea zilei.

La propunerea d-lui L. Pop se aleg ca notari pentru ședințele adunării în persoanele d-lor V. Goldiș și parochul I. Maior (Roșia).

Urméză Raportul comitetului societății asupra lucrării sale din adunarea generală din urmă, cetit de secretarul general d-l V. Goldiș. Din acest raport, care se va publica dimpreună cu raportul casarului în anuarul viitor (IV), amintim, că capitalul societății s'a mărit în anul trecut cu 17,602 coróne 38 fil., deci societatea are cu totul 271,811 cor. 74 fil. Anul de gestiune a societății s'a hotărît să se începă cu data de 1 Iulie stil nou și să sfîrșescă cu ziua de 30 Iunie nou. În Anuarul III, care fú prezentat Adunării s'au tipărit biografiile următorilor membrii fondatori: Metropolitul Dr. Victor Mihályi de Apșa, Dr. Ioan Rațiu, Eugen de Mocsonyi, Dr. Iosif Gall, David P. Simon, Trifon Miclea, Basiliu Pop Harșianu, Dr. Iuliu cavaler de Pușcariu, Ioan Pop de Șomcuta-mare, Constantin Stezar, George Dănilă și Lazar Baldi (fără portret).

Biblioteca teatrală a sporit cu două numere. Dintre membrii fondatori ai Societății au răposat 3. Numărul celor înscriși ca membri la adunarea din anul trecut (Săliște) e considerabil. Și în decursul anului s'au înscriș câți-va.

După acêsta urméză alegerea a 5 membri pentru propuneri, și ca să li-se dea raportul comitetului spre examinare. Se propun și se aleg d-nii V. Podóbă, Dr. S. Pop, Dr. A. Novac, Dr. E. Gherasim și Dr. Preda.

Domnul secretar dă cetire raportului casarului societății și se alege o comisiune de 5 membri pentru examinarea acestui raport. Tot-odată se alege o comisiune de 5 membri, cari în înțelesul § 4 din statutele societății vor căștiga membri fondatori, onorari și ajutători pentru societate.

În comisia dintăi se aleg d-nii: protopop Montani, M. Andreica, advocat Petrovic, Dr. Chirtop și D. Goia, în a doua d-nii: protopop Furdui, protopop Popovic, H. Popa, A. Danciu și I. Gomboș.

D-l vice-președinte Onișiu dă cetire telegramelor, cari au sosit. Ele au fost trimise din Săliște (2), din Brașov (3), din Wöhrishofen, Miercurea, Hațeg, Oradea-mare, Clușiu, Sibiu (2), Berna, Carlsbad și din Șimleul Silvaniei. Publicul le primesce cu aclamațiuni; acestea se potențéză după cetirea depeșei din urmă, în care Românii din Șimleul Silvaniei invită societatea să-și țină la ei proxima sa adunare. Aceeași invitare s'a făcut și în scris și societatea o primesce cu însuflețire.

După acêsta d-l președinte dă cuvântul d-lui Dr. V. Branisce, care ține o scurtă dér mădușă disertațiă despre „efectul artei dramatice asupra sufletului omenesc, în special despre catarsă“. Deși suntem convingși, că astfel de materii speciale nu se potrivește ca disertații într'o adunare populară, cum sunt cele ale societății pentru crearea unui fond de teatru român, totuși

trebuie să mărturisim, că puținii, cari au urmărit disertațiă cu atențiune, au avut plăcerea de-a asculta un studiu concis și predat cu claritate. După o introducere asupra artei în general, în care se accentuéză adevărul de mulți ignorat, că arta nu are să stea în slujba nici unei tendințe, nici chiar a celei moralisătore, cu atât mai puțin însă a celei demoralisătore, autorul își pune mult discutata cestiă: care este procesul psihic, pe care îl provócă în noi plăcerea estetică produsă de dramă. Și și el se îndreptă la bătrânul Aristotel și ajunge la faimosul punct, care a preocupat deja atâtea spirite, la catarsă. Cum avem să pricepem vorbele lui Aristotel, ce însemnéză „trezirea fricei și compătimirii și curățirea“, de care ne vorbește marele filosof, asta e cel-l preocupă pe disertant. Deslegarea acestei probleme se face prin pilde alese cu dibăciă, prin devier, cari esplică fără să obosescă. Nu este locul aici să ne estindem mai pe larg asupra cestiunii. Disertantul a fost viu aplaudat. D-l președinte mulțumindu-i închide ședința.

Nu pot să trec cu vederea un lucru. Când ești din biserică, care e un model original de rezolvare în piatră a stilului cu totul special și interesant al bisericilor Moților, zăresc o clădire frumoșă, care-ți atrage imediat atențiunea. E școla română gr. or. O vizită cât de scurtă în interiorul ei îți dă o idee limpede de nivelul înalt, pe care se află și care face onore celor, cari o dirigează.

Banchetul.

La orele 3¹/₂ după ameză, după ce am așteptat 2 ore cu lingurile în mână sosirea d-lui președinte, s'a ținut în sala cea mare a hotelului „Detunata“ un banchet de peste 200 de tacămuri, la care au asistat Românii mulți din împrejurime și din depărtări. Vesselia și plăcerea stăpâneau inimile tuturor. Seria de toaste a deschis'o d-l Vulcan printr'o cuvântare frumoșă în care a provocat întréga sală să strige un „trăescă“ Majestății Sale Monarchului Franciso Iosif I. A urmat vorbirea d-lui protopop P. Popovic pentru d-l Vulcan, „cela care dintru început a fost sufletul societății, care ne-a intrunit și i-a rămas conducător până în ziua de ađi, cel care n'a cunoscut piedecă întru ajungerea țintei, pe care și-a pus'o și pentru cei ce dimpreună cu dînsul lucrează la realizarea înaltului scop“. D-l advocat Stefan Pop ridică paharul său în sănătate d-lui G. Dima „acela, care a scos cîntarea din coliba sărăntocului și a făcut'o să pótă intra în palate“. D-l Dima a fost aclamat printr'un nesfîrșit „ura“. Urméză vorbirea d-lui L. Pop, pentru óspeți. D-l Onișiu citând cuvintele vechiului cronicar Cantemir, care preamăresce ospitalitatea Românilor, constată, că ea eși ađi una dintre podóbele noastre. În numele óspeților mulțumesc Abruđenilor de ospitalitatea lor. D-l Scurtu vorbește despre cei-ce au fost capabili ca printr'o impersonalitate deplină să se jertfescă pentru semenii lor și provócă pe cei prezenti să inchine cu dînsul paharul întru sănătatea celor doi tribuni dela 1848 rămași în viață și prezenti la banchet, d-nii Andreica și Aiudanu. Un „să trăsescă“ puternic a eșit din piepturile tuturor. D-l advocat Patia vorbește pentru păstrarea idealurilor naționale; d-l protopop Montani pentru femeia română, d-l protopop Furdui pentru Thalia română, ér d-nul prof. Goldiș pentru Asociațiunea

și sănătoși, ér autoritățile chineze au luat măsuri pentru apărarea și liberarea lor.

O telegramă, ce a trimis-o la Washington directorul poștelor și telegrafului din Peking, Şeng, spune de-așemenea, că în 18 l. c. străinii din Peking erau neatinși. Şeng adăuge, că răsculații se luptă între sine și seucid unii pe alții.

Că într'adevăr este așa, orî nu, se va confirma încurînd. De-ocamdată Europa respiră ceva mai ușor în urma acestor sciri.

Guvernul chinez — care se vede, că tot mai are putere — a început să oblescă drumul tratărilor între China și marile puteri. În afară de ofertul de intervenire, ce se pretinde, că l'a trimis împăratul Chinei prin cunoscuta telegramă către ministrul francez al afacerilor esterne, diarele parisiene „Temps” și „Journal des Debats” anunță, că împăratul chinez a adresat o telegramă împăratului Wilhelm, în care-și exprimă regreturile asupra uciderii ambasadorului german Ketteler, promite pedepsirea ucigașilor și exprimă speranța, că raporturile germano-chineze nu vor suferi în urma stărilor actuale.

După acest isvor, împăratul Chinei ar fi adresat și președintelui Statelor-Unite, Mac Kinley, o telegramă identică cu aceea, pe care a adresat-o la Paris.

Căsătoria regelui Serbiei.

Foia oficială sârbescă „Srpske Novine” publică în ediția separată o proclamație regescă, în care regele Alesandru al Serbiei face cunoscut poporului său, că se căsătorește, luându-și de soție pe văduva Masin, născută Draga Lunjeviça, care a fost damă de curte a mamei regelui, Natalia. În proclamația sa, regele dăce între altele:

„Dinastia noastră a eșit din popor și în faptul acesta residă mândria și puterea ei. Poporul sârbesc, care în cele mai grele împrejurări a scos se creeze din propria-i putere un stat național, a-l consolida și mări, acest popor, dăce, pôte pretinde cu dreptul respect dela fiă-cine. De aceea ored, că am dreptate, când din sinul acestui popor imi aleg o însoțitoare a vieții, care se întemeieze ferocirea mea. Am drept la această cu atât mai vătos, că adî politica principilor statelor n'o mai normeză raporturile de înrudire, ci interesele popoarelor. Sunt convins, că în primul rând această este dorința poporului meu... De aceea este un mare noroc pentru mine și poporul meu, că din sinul acestui popor pot se scot puterea Serbiei și a casei mele...”

Deja alaltăeri, Duminecă, regele s'a logodit.

O telegramă din Belgrad dăce, că proclamația regelui făcut foarte rea impresiune. Mirăsa, care e frumoasă, plină de viață, figură imponentă, a fost soția inginerului Masin, ér tatăl ei Panta Lunjeviça era căpitan de oero și cât-va timp a jucat și rol politic. Mirăsa are vârsta de 36 ani, pe când tinéru regé n'a trecut decât 24 primăveri. Cunoscința lor e veche.

Este semnificativ, că înainte c'o dăce de publicarea acestei proclamații, cabinetul sârbesc Georgevici și-a dat demisiunea. Se dăce, că căderea cabinetului stă în legătură cu căsătoria, la care Georgevici s'a opus din toate puterile. Regele a primit în cele din urmă demisiunea, însă n'a putut să-și constituie îndată un nou ministeriu, oăci, se dăce, toți bărbații politici pe cari i-a învită să compună un guvern, i-ar fi spus: Majestate, căsătoria această însămnă sfîrșitul dinastiei Obreneviciilor!

Remarcabil este și aceea, că ex-regele Milan a telegrafat din Carlsbad, că își dă demisia din postul de comandant superior al armatei. Regele Alesandru a primit demisiunea.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Iulie.

Plecarea soldaților la manevre. Astăzi dimineță a plecat batalionul 3 al regimentului Nr. 2 din garnisona din loc cu trenul la Sibiu, unde se vor ține exercițiile de regiment; ér mâne plecă la Cohalm batalioanele 1 și 4 din reg. 50 staționate la Cohalm, unde se vor întâlni cu batalionul al 2-lea dela acest reg., care batalion vine dela Alba-Iulia. Exercițiile de regiment vor dura în Cohalm până în 12 August. De acolo va pleca regimentul la Mureș-Oșorheiu avînd a se ține manevrele de brigadă, de divisiă, și în fine de corpul întreg de armată din Ardeal între Oșorheiu și Reghin. Manevremele de încheiere vor dura din 5 până în 7 Septembrie inclusiv, ér în 8 Sept. vor fi concediați toți ostașii, cari și-au făcut anii de milițiă. — Batalioanele reg. 50 din loc după manevre vor fi dislocate în Alba-Iulia (batalion I) și Făgăraș bat. 4. — În locul lor vor veni la Brașov bat. al 2-lea din Alba-Iulia și bat. al 3-lea din Herțegovina.

Mină de granit în comitatul Aradului. Se scie din Arad, că în hotarul comunei Hălmăgel, nu departe de gara Hălmăgiu a căii ferate, s'a aflat o mină de granit de cea mai fină și alésă calitate. Mina se estinde pe un teritoriu de 15 kilometri, teritoriul însuși e proprietatea unei bănci din străinătate. Se dăce, că aceeași mină e foarte bogată și în alte metale.

Uzina electrică dela Sinaia a fost inaugurată în mod solemn Duminecă. A fost de față și ministrul domeniilor N. Filipescu, C. Boerescu președintele Senatului, d-l Tache Ionescu, primarul capitalei Delavrancea etc. Luni dimineță Regele și principele Ferdinand au vizitat uzina.

Jidanii la sfat în București. Foile din București aduc scirea, că Sâmbăta trecută a fost o mare întrunire jidovescă la sinagoga. Se anunțase, că are să vorbească rabinul Rosenbaum din Brașov în ocazia emigrării Ovreilor. După sfîrșirea rugăciunilor rabinul începă să facă istoricul emigrărilor arătînd cum grupurile au fost primite și ajutate de oătră coreligionarii lor din Austro-Ungaria. Rabinul spune, că mergerea lui la București nu este pentru a încuraja său opri emigrările, ci pentru a arăta starea nenorocită în care se află aceia, cari sunt pe drum. El mai dăce, că comunitățile israelite din străinătate au dat tot concursul lor în marginile posibilității, dîr acum nu mai pot da nimic, rogă deaci pe toți Ovreii, cari sunt hotărâți a pleca, să rămăie până se vor mai stringe fonduri. În timpul acesta un tumult asurđitor se produse, Jidanii țipau, că „mor de fôme” și că cei bogăți nu le dau ajutor. Făcîndu-se tăcere, rabinul începă din nou cuvîntarea sa promitînd, că nu va lăsa pe coreligionarii săi să suferă și în lipsa de hrană. Dîr érășî se produse tumult și rabinul își curmă cuvîntarea. El a mai dăce, că aceia, cari plecă din țără insultându-o, se fac codă de topor în contra fraților lor.

Furt. În nopțea de Duminecă spre Luni niseo necunoscuți au intrat pe ferăstră în casele locuitorului Ioan Mazăre din Scheit-Tocile furîndu-i suma de 286 ooroșe și 3 inele de aur. De urma făptuitorului nu s'a dat încă.

Mare incendiu în Constantinopol. Un mare incendiu a izbucnit Sâmbăta în Constantinopol, care a pustiit 6 părți de oraș. I-au cădă jertfă: 100 case, tot atâtea deposite, o biserică armănă, o școlă și o clădire polițienescă. S'au prăpădit de-așemenea mulți omeni, fiind-că în decursul fugerării multe femei și copii au cădă în fântână desohise. Sultanul a dat ordin, ca cei rămași fără locuințe să fiă sprijiniți cu ajutor.

Școlă comercială română din Brașov. Din „Anuarul școlii comerciale superioare din Brașov pe anul 31 al existenței sale (1899—900) publicat de d-l A. Vlaicu director” estragem următoarele date

Personalul didactic constă din d-nii: A. Vlaicu, I. Socaciu, Andr. Bărsanu, I. C. Panțu, G. Vătășan, A. Ciortea, N. Puiocan (abdis din cauze sanitare), Axente Banciu, Dr. St. Stinghe catechet, G. Dima (musică) P. Roșca (gimnastică).

Elevi înmatriculați au fost în toate trei clasele 93, dintre aceștia 4 au părăsit școlă în cursul anului. După naționalitate 94 au fost români, 1 german, 2 jidani. După ocupațiunea părinților: 45 au fost fi de agronomi și economi de vite, 30 de funcționari publici, 15 de comercianți și industriași, 4 de dilerși și servitori.

După locul nascerei au fost: din comitatul Făgărașului 19, din orașul Brașov 14, din comitatul Brașov 12, din al Sibului 9, din Caras-Severin 6, din Mureș-Turda și Târnava-mare câte 5, din Turda-Arieș 4, ér din România 3, din alte comitate mai puțin.

Convocări.

Membrii despărțimentului Bran, precum și toți binevoitorii și sprijinatorii „Asociațiunii pentru lit. rom. și cultura poporului român”, sunt invitați a participa la Adunarea generală a despărțimentului, ce se va ține Duminecă în 30 Iulie v. (12 Aug. a.) 1900 în comuna Moceiul inferior, pe lângă următorul

Program: 1) Deschiderea adunării generale prin direct. despărțimentului. 2) Raportul general al comitetului, dimpreună cu propunerile acestuia și proiectul de buget pe anul viitor. 3) Esmiterăa unei comisiuni pentru acuirea de membri noi și încasarea de taxe. 4) Disertațiunii, 5) Raportul comisiunii de sub punctul 3. 6) Alegerea a doi reprezentanți ai despărțimentului la adunarea generală a „Asociațiunii”. 7) Eventualele propunerii pentru promovarea intereselor Asociațiunii și constituirea definitivă a despărțimentului. 8) Verificarea protocolului.

Bran, 5 (18) Iulie 1900.

Ioan Cav. de Pușcariu, Nicolae Runcean, preș. desp. secr. desp.

Convocare la ședința, ce se va ține în Sasca-montană în 29 Iulie a. c. st. n. pentru înființarea agenturei despărțimentului din Oravița a Asociațiunii.

Sasca-montană, la 20 Iulie a. c.

Dr. Mihai Grosșianu, avocat.

Efectele comerciale ale luptelor în China.

Când o țără imensă și bogată ca China e sbuciumată prin insurecțiune și prin lupte, trebuie să suferă mai mult său mai puțin comerțul națiunilor europene. Dîr în ce proporțiuni? Etă ce serie un diar parisiian:

În ceea ce privește ceaiul, nu e pericol să se scumpescă curînd, fiind-că casele mari ruse și englese au înmagazinat stocuri atât de însemnate, încât Boxerii cu toate bravurile lor vor fi incapabili să lungescă lupta până când vor seca isvoroale acestea.

Marele deposit din Kalgan la 140 kilometri departare de Peking, unde se acumulează enorme cantități de ceaii chinezesc, ar pute fi aprins dintr'un moment în altul de Boxeri. Dîcă s'ar întembla această ar fi posibil să devină ceaiul mai scump în Rusia. Dîr în Englitera și în America, unde se consumă mai tot ceai din Indii și din Ceylon, luptele din China n'ar pute urca prețurile lui.

Ore se vor urca prețurile pâlărilor de paie? Deja aflăm, că în Englitera, dela începutul oștilităților chineze, s'a produs o urcare simțitoare în comerțul unor pâlării, cari sunt fabricate din tresse de paie, ce provin din Tien-Cin. Se prevede o urcare și mai mare.

Micul oraș manufacturier Luton, lângă Londra, care trăește aproape numai din fabricațiunea de pâlării, e într'un marasm complet fiind-că îi lipsesc materialul sus numit. Fabricanții din Londra și cei din Luton se concureză reciproc cu preț de aur în cumpărarea paielor câte se mai află din Tien-Cin. Se afirmă chiar, că și pâlăriile făcute din tresse din Canton vor fi mai scumpe ca de obicei.

Cum vom ajunge și în ce timp trăim! Vreú Chinezii să ne oblige să purtăm tot

anul pâlării de pâlă! Din norocire e avansat timpul de vară, și noi suntem aprovisionați toți acum cu pâlării de paie, care au fost fabricate înainte de răboi.

Un mare pâlărier francez spune, că aceste efecte desastrose ale escentricităților culpabile, produse acum de Chinezii de Nord, nu se vor simți, decât numai în primăvara anului 1901. Avem deci timp să respirăm!

Afară de produsele enumerate mai sus, ne mai liferau Chinezii moșus, piei preparate, pene de împodobit, pene pentru așternut, și pîr de porc domestic și sêlbatic. Celelalte obiecte de origine chinezescă importate la noi au său puțină valoare, său sunt aduse în prea mică cantități, decât ca să fiă necesar de a se vorbi aici de ele.

Un alt product, care se va urca în preț sunt cărbunii de pîtră. Un număr considerabil de puteri, temîndu-se de eventualități grave, adună acum mari cantități de cărbuni pentru marina lor. Ast-fel și companiile căilor ferate din Englitera sunt obligate să plătescă combustibilul lor mult mai scump, ca în Iulie 1899.

Scim, că o lege economică, se pôte dice neflecșibilă, ordonă ca în cas, că se scumpescă un product de consumațiune generală într'o țără, nu întârziă să se scumpescă și în toate celelalte țări, unde se consumă.

Se va crede, că în urmă, fiind-că li-a plăcut societăților de gimnastică din Nordul Chinei să șgudue ordinea în țera lor, noi creștinii inofensivi din Europa încă vom fi nevoiți de a plăti multe lucruri mai scumpe decum aveam obiceiul s'o facem. De câte-ori ne vom plînge însă de urcarea prețurilor productelor necesare la continuarea vieții noastre, furnisorii ne vor răspunde suridînd amabil: „Ce să facem, dîcă ne merge rău din partea liferărilor din Tien-Cin?”

Un pretext comod!

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 23 Iulie. Contra-almirala Alexejev telegrafăză din Citu cu data de 20 Iulie, că în 19 l. c. după o mare rezistență desfășurată de Chinezii, trupele aliate au ocupat Tien-Cinul cu asalt. Chinezii s'au refugiat spre Peking. Rușii au ocupat fortul Jupani.

Londra, 23 Iulie. Agenția „Reuter” anunță: Ambasadorul chinez de aici a înmănat oficiului engles de esterne o telegramă, după care, afară de br. Ketteler, toți ceilalți ambasadori trăesc încă. Telegrama nu are dată.

Berlin, 23 Iulie, Din Petersburg se anunță: Guvernul rusesc e decis să dărime până la pământ residența împăratăscă din Peking, dîcă ambasadorul rusesc a fost ucis.

Paris, 23 Iulie. Pregătirea trupelor pentru China continuă. Se dăce, că guvernul intenționează să trimită în China 15,000 de omeni.

Petersburg, 23 Iulie. Ministrul de răboi a ordonat printr'un ucaz starea de răboi în districtele militare din Serbia, Turkestan și Semirjeevsk. Toți rezerviștii din numitele districte vor fi chemați sub arme.

Belgrad, 24 Iulie. — Regele Alexandru a primit demisiunea lui Milan dela comanda supremă a armatei Ministeriu încă nu s'a format. Toate personalitățile distinse refuză a întra în guvern.

DIVERSI.

In viaj de nuntă pe bicicletă.

Dilele acestea au sosit în Budapesta Iamas Hetzel din St.-Louis cu soția sa, cari vor face voiajul de nuntă în jurul lumii pe bicicletă. Noua pereche americană face această călătoria din rēmășag, și după ce va fi înconjurat pământul, va primi o zestre prinociară, care va răsplăti în de ajuns obosela voiajerilor. Ce e mai mult, voiajerii au plecat fără un ban, fiindu-le așa rēmășagul, și în fie-care oraș sunt primiți și ospetați de clubul biciclistilor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri economice.

Pentru economii de vite este de neprețuit folos mare și valorosul op **Zootecnia** său cultura generală și specială a vitelor, de **Dr. George Maior**, profesor de agricultură la școala superioară din București (Herăstrău). Deși am anunțat încă de astătoamnă aparițiunea acestui prețios op, el n'a străbătut până acum în părțile de dincoace de Carpați. Ați însă se găsește în deposit la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov și se poate trimite imediat ori cui il cere. „Zootecnia“ este partea a treia din „Manual de agricultură“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreciat din partea întregii presse române și premiat și din partea Academiei Române. „Zootecnia“ cuprinde 779 pag. format mare 4° cu 225 figuri și costă 8 corone (cu posta recomandat 8 cor. 50 bani). Recomandăm economilor noștri de vite această bogată scriere, până ați singură în felul său în literatura română. Din **partea I a Manualului: Agrolgia** său „Agricultura generală“, 524 pag. à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 bani) — și partea II, „Fitotechnia“ său cultura specială a plantelor cu 611 pag. și 202 figuri. Prețul 8 (cor., cu posta rec. 8 cor. 50 bani).

„**Cartea Plugarilor**“ său povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor“ etc. scrisă de **Ioan Georgescu**. Tractată despre legumărit, gunoiu, lucrarea pământului, sămănături, vierit, pădurit, creșterea cailor, vitelor, găințelor etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Acastă carte a eșit numai acum de sub tipar.

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de **Constantin Dimian**, preot în Brețeu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de **F. W. Raiffeinssen**. **Edițiunea a V-a**. Trad. de **Dr. A. Brote**. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Cele mai de lipsă cunoștințe despre Legea veterinară — o carte forte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cartea stupărilor săteni de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Prețul 40 cr. trimis franco.

Grădina de legume, de **Ioan F. Negruțiu**, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât seim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.30
Renta de corone ung. 4%	90.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonuri rurale ungare 4%	90.20
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.45
Renta de aur austr.	115.60
Losuri din 1860.	134.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.06
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	688.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	665.—
Napoleoniori	19.32
Mărci imperiale	118.52 1/2
London vista.	242.70
Paris vista	96.57
Rente de corone austr. 4%	97.45
Note italiene	90.50

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Iulie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.14	Vënd.	19.20
Argint român. Cump.	18.90	Vënd.	19.—
Napoleoniori. Cump.	19.22	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Sz. 3518 - 1900.

szlgb.

Pályázati hirdetés.

Fogarasmegye törösvári járáshoz bekebelezett Almás-mező és Holbák községekből álló „Almás-mezői körjegyzőség elnevezése alatt s Almás-mezőn való székhelylyel lemondás folytán üresedésbe jött körjegyzői állás betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen évi 1200 kor. fizetés, 150 kor. irodai, 280 korona uti átalánnyal, 8 öl tűzifa, vagy 96 kor. tűzifa átalánnyal, melyből az irodai 2 szoba is fütendő, természetbeni lakással a hozzá tartozó gazdasági épülettel és veteményes kerttel, 120 korona állami anyakönyvi tisztelet-díjjal, va-

lamint a szabályrendelet szerinti melék jövedelemmel egybekötött állást elnyerni óhajttják, hogy az 1883 évi I. trv.-cz. 6 §-ában körülirt kelleket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat **f évi Augusztus hó 16-ig bezárólag** annál is inkább adják be, jmelvel a későbben érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Az állami hivatalos nyelven kívül a román nyelvnek alapos tudása okvetlenül szükséges.

A választást folyó évi Augusztus hó 19-én d. e. I! óraker Almás-mező község irodájában fogom megtartani.

Törösvár, 1900 évi jul. hó 16.

Urdea,
főszolgabíró.

1028.1—1

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7-48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la óra 10-26 min. séra. (Arad)

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persóne la óra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
- III. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tr. acc. la óra 5-14 m. dim. (dela Arad).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad, Ciuc-Szereda, la óra 3-20 min. nóptea.
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia T. șnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zérnesi (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.
- III. Tr. mixt, la óra 9-30 min. séra.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tr. acc. peste Arad la óra 5-7 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 10-25 min. séra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul mixt, la óra 6-58 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
- II. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la óra 9-27 min. p. m. (din Maiu 15—15 Sept.)
- IV. Trenul accelerat, la óra 10-14 m. séra.
- V. Tren de pers. la óra 2-10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia și în toate sêrbătorile).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persóne la óra 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de pers. la óra 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la óra 6-48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tr. mixt, la óra 10-4 m. séra (pl. dela St.-Georgiu, in Iul. 1—15 Sept. în toate sêrbătorile).

Dela Zérnesi la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la óra 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.
- III. Tr. mixt la óra 8-18 min. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la óra 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6-48 min. séra
- V. Tr. mixt la óra 10-04 min. séra. (din Palanca dela 1 Iulie—15 Sept. în toate sêrbătorile).

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orice comande** cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvete, în toată mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.